

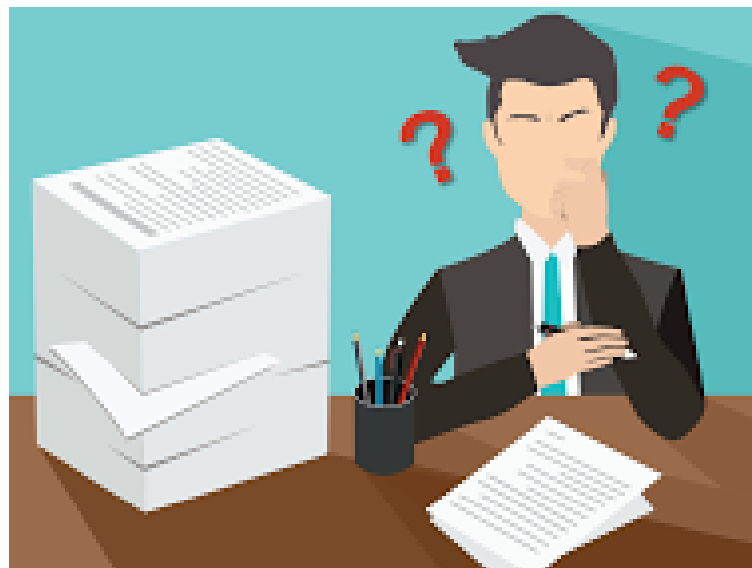
PRAWNE PODSTAWY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

WYKŁAD X

Halszka Suszek-Borowska

ZAGADNIENIE: ZAWARCIE KONTRAKTU, WADY OŚWIADCZENIA WOLI, BŁĄD, PODSTĘP, GROŻBA.

Przed nami nowy, bardzo ważny rozdział. Jak już ustaliliśmy wcześniej, prowadzenie działalności gospodarczej niesie za sobą konieczność nawiązywania różnego rodzaju stosunków cywilnoprawnych. Zakres tych stosunków jest określony umowami. Musisz wiedzieć, że każde zawarcie umowy cywilnoprawnej niesie za sobą konsekwencje prawne. Pomimo coraz większej świadomości prawnej towarzyszącej zawieraniu umów cywilnoprawnych, nadal jednym z najczęściej popełnianych przy tej okazji błędów jest użycie niejednoznacznych sformułowań. Wielokrotnie zaznaczałam już, że każdego dnia dokonujemy wielu czynności prawnych, nie zdając sobie z tego sprawy (np. gdy kupujemy gazetę czy wsiadamy do autobusu i kasujemy bilet). Jeżeli czynność taką dokonujemy pod wpływem błędu, groźby, podstępu lub w stanie, w którym nie potrafimy rozpoznać znaczenia naszych czynów, możemy uchronić się przed negatywnymi konsekwencjami, jakie się z tą czynnością wiążą. Dziś dowiesz się najważniejszych informacji o tak zwanych wadach oświadczenia woli.

CO TO TAKIEGO JEST OŚWIADCZENIE WOLI?

Wola osoby, która dokonuje czynności prawnej, może być wyrażona przez każde zachowanie, ale uzewnętrznione w sposób dostateczny. Wobec tego samo pomyślenie, przekonanie, czyli zachowanie tego w sobie, nie jest wyrażeniem woli. Oświadczenie woli można też złożyć w postaci elektronicznej. Kiedy dochodzi do złożenia oświadczenia woli? Wtedy gdy dotarło do osoby, której ma być złożone, w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Przykładem może być oświadczenie o przyjęciu oferty. Jeśli chodzi o formę elektroniczną, to jest ono złożone w chwili, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba, do której jest skierowane, mogła zapoznać się z jego treścią. Przykładem może być każda umowa. Może to być pożyczenie koleżance książki na 5 dni, odstąpienie komuś na kilka godzin roweru, kupno auta.

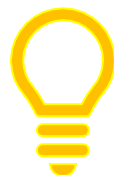

Czasami oświadczenie woli jest tak złożone, że nie bardzo można je zrozumieć na pierwszy rzut oka i dosłownie nie wiadomo, o co chodzi. Wtedy oświadczenie woli należy tłumaczyć tak, jak wymagają tego zasady współżycia społecznego ze względu na okoliczności w których zostało złożone, oraz przyjęte zwyczaje. W umowach należy raczej badać zgodny zamiar stron i cel, niż opierać się na dosłownym brzmieniu. Oświadczenia woli mogą być czasem obciążone wadami. Należą do nich: brak świadomości, pozorność, błąd, podstęp, groźba. Uchylenie się od skutków oświadczenia złożonego pod wpływem błędu lub groźby może nastąpić przez oświadczenie złożone na piśmie (ale o tym powiemy sobie później).

Każde zawarcie umowy cywilnoprawnej niesie za sobą konsekwencje prawne, a jednym z najczęściej popełnianych przy tej okazji błędów jest użycie niejednoznacznych sformułowań. Zanim więc podpiszemy umowę, musimy sprawdzić jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, a nie opierać się tylko na jej dosłownym brzmieniu. Z art. 65 § 2 kodeksu cywilnego wynika nakaz kierowania się przy wykładni umowy jej celem i zgodnym zamiarem stron. Nie jest konieczne, aby cel ten był uzgodniony przez strony, wystarczy, by cel zamierzony przez jedną stronę był znany drugiej stronie (stanowisko Sądu Najwyższego w wyroku z 5.10.2005 r. II CK 122/05).

WAŻNE!!!

Interpretując oświadczenia woli stron przyjmij założenie, że ich wola była racjonalna i że strony miały na celu osiągnięcie rezultatu zgodnego ze zdrowym rozsądkiem i swoim interesem

Jeżeli okaże się, że strony różnie rozumiały treść złożonego oświadczenia woli, to za prawnie wiążące zgodnie z ww. metodą należy uznać znaczenie oświadczenia woli ustalone według wzorca obiektywnego. W art. 61 KC możemy przeczytać; Oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej.

I w § 2, Oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią.

OD CZEGO POWINNIŚMY ZACZAĆ USTALANIE ZNACZENIA OŚWIADCZENIA WOLI?

Przede wszystkim powinniśmy uwzględnić zasady, zwroty i zwyczaje językowe używane w środowisku do którego należą strony, a dopiero potem ogólne reguły językowe. Musimy przy tym mieć na uwadze nie tylko interpretowany zwrot, ale także jego kontekst. Realizując zasady prawidłowej wykładni umowy, należy brać pod uwagę nie tylko kontrowersyjny fragment umowy, lecz również uwzględnić inne związane z nim postanowienia. Wykluczone jest przyjęcie takiego znaczenia interpretowanego zwrotu, który pozostawałby w sprzeczności z pozostałymi składnikami wypowiedzi. Kłóciłoby się to przecież z założeniem o racjonalnym działaniu uczestników obrotu prawnego. Ryzyko wątpliwości wynikających z niejasnych postanowień umowy, nie dających usunąć się w drodze wykładni, powinna ponieść strona, która zredagowała treść umowy.

PRZYKŁAD!!

Spółka ABC (właściciel lokalu) zawarła ze spółką XYZ umowę o współpracy, w ramach której spółka ABC zobowiązała się udostępnić spółce XYZ odpowiednie miejsce w lokalu w celu zainstalowania tam nośnika reklamowego wraz z niezbędnymi urządzeniami, spełniającego wymogi efektywności przekazu określone przez spółkę XYZ w umowie. Niezbędnym minimum (wymogiem efektywności przekazu jakim cechować miało się udostępnione miejsce w lokalu), bez którego spółka XYZ nie mogła dostarczać na zainstalowany nośnik treści multimedialnej, była możliwość podłączenia szybkiego łącza internetowego o określonych parametrach.

Wielokrotnie podejmowane próby podłączenia Internetu w lokalu okazały się bezskuteczne. Spółka ABC, mimo wskazanych przeszkód technicznych, domaga się zapłaty miesięcznego wynagrodzenia na podstawie postanowienia umowy o następującej treści:

Za udostępnienie miejsca w lokalu spółka XYZ zobowiązuje się zapłacić spółce ABC kwotę xxxx pln”
twierdząc, że umowę wykonuje tj. w lokalu udostępniono miejsce i bez znaczenia dla ustalenia prawa do wynagrodzenia jest fakt, że nie spełnia ono wymogów efektywności.

Analiza przykładu

W opisanej sytuacji, roszczenie spółki ABC o zapłatę wynagrodzenia jest bezzasadne.

Jak myślisz dlaczego?

Przed wszystkim w umowie postanowiono, że wskazane przez spółkę XYZ miejsce musi spełniać wymogi efektywności przekazu. Interpretacja zacytowanego powyżej fragmentu umowy rzeczywiście mogłaby prowadzić do konkluzji, że wynagrodzenie należy się za „samo” udostępnienie lokalu. Wola

Spółki XYZ towarzysząca zawieraniu umowy i zakomunikowana wprost w treści umowy była jednoznaczna – chodziło o rzeczywiste eksploatowanie nośnika zamontowanego we wskazanym miejscu w lokalu, co skutkowało uzyskaniem wymiernych korzyści przez obie spółki. Interpretacja, iż celem i zamiarem spółki XYZ było uiszczanie miesięcznego wynagrodzenia za udostępnianie w lokalu miejsca, w którym spółka nie może podłączyć swoich urządzeń jest interpretacją nonsensowną, jest sprzeczna z art. 65 § 2 kc.

WADY OŚWIADCZENIA WOLI

Przechodzimy do sedna sprawy, czyli wad oświadczenia woli.

Czy wiedziałeś że umowy które są obciążone takimi wadami są albo nieważne albo można je unieważnić?

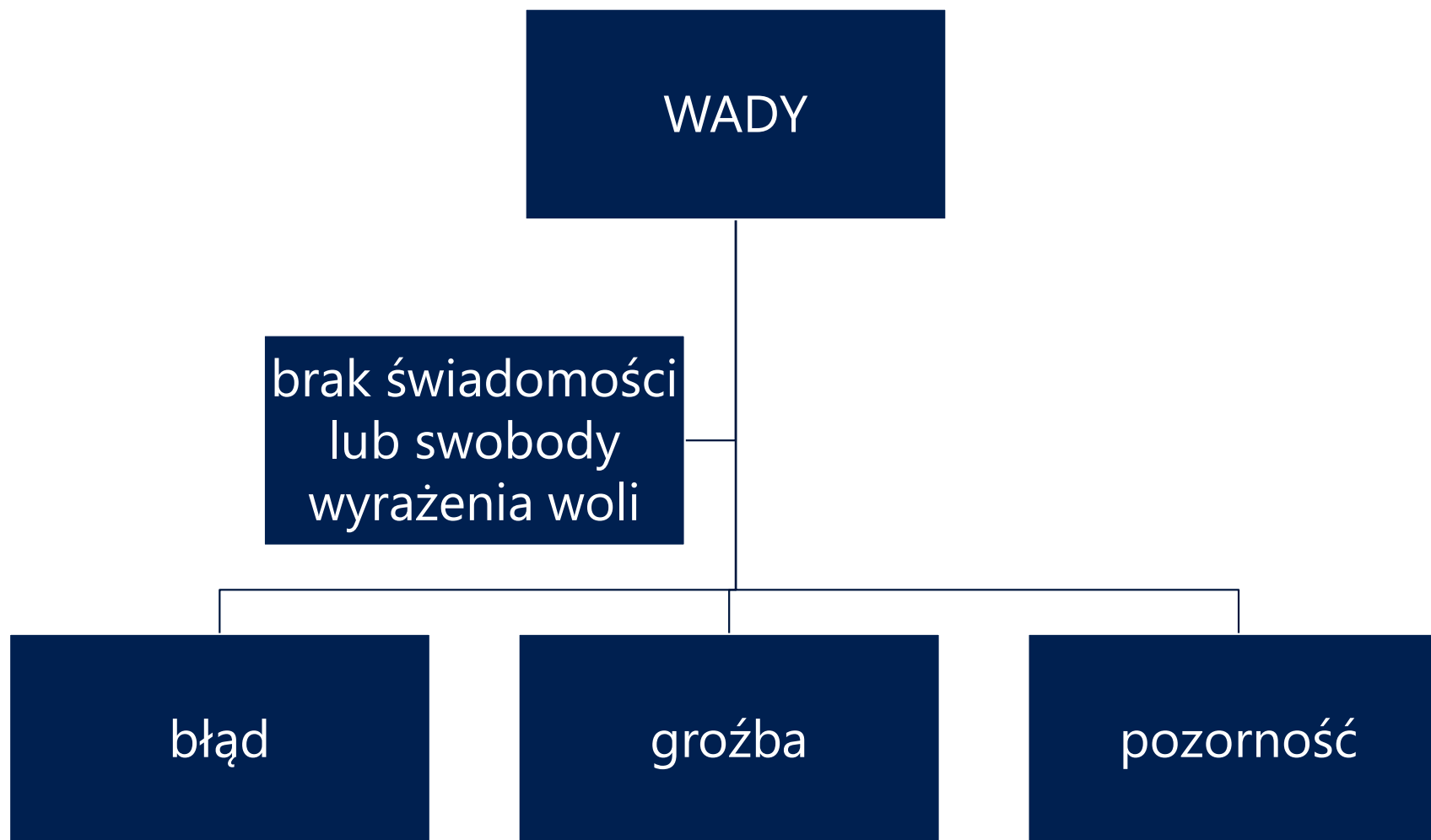
Ale oczywiście wszystko zależy od rodzaju wady. Oświadczenie woli to w języku prawnym wyrażenie woli. Może mieć ono różną postać. Wolę można wyrazić ustnie, na piśmie lub w sposób dorozumiały. Według kodeksu cywilnego wolę co do zasady można wyrazić w sposób dowolny. Jednak najczęściej wyrażamy wolę składając podpis pod jakimś dokumentem. Pamiętajmy zatem, że podpisując umowę wyrażamy wolę zawarcia takiej umowy. Przykładów mamy mnóstwo w życiu codziennym.

PRZYKŁADY:

- Babcia Jadwiga spisując testament wyraża wolę, aby dziedziczyła po niej osoba wskazana w testamencie, czyli wnuczka Emilia.
- Wnuczka Emilia składając oświadczenie o przyjęciu spadku, wyraża wolę dziedziczenia po Babci Jadwidze.
- Kacper podając towar sprzedawcy przy kasie, wyraża wolę kupna towaru, czyli zawarcia umowy sprzedaży.

Każde wyrażenie woli może być dotknięte wadami. Wada oświadczenia woli powoduje jego nieważność lub bezskuteczność. Kodeks cywilny przewiduje katalog wad, które wpływają na ważność oświadczenia. Poniżej poszczególne wady:

Za chwilę poświęcimy odrobinę uwagi każdej z nich. Każda bowiem powoduje inne skutki. Wystąpienie którejś z wad czynności prawnej powoduje bądź to jej nieważność z mocy samego prawa (brak świadomości lub swobody, pozorność), bądź jej wzruszalność (w przypadku pozostałych wad), czyli możliwość uchylenia się od skutków wadliwej czynności prawnej przez osobę, która się na tę wadę powołuje. Wspomnianymi wadami może być dotknięta nie tylko czynność prawna ze sfery zobowiązań lub prawa rzeczowego, ale także dotycząca dziedziczenia czy stosunków rodzinnych. Czynności dotknięte wadami oświadczenia woli, określa Kodeks cywilny w art. 82 – 88. Poniżej pięć wad wyróżnionych w kodeksie.

WADY OŚWIADCZENIA WOLI - BRAK ŚWIADOMOŚCI LUB SWOBODY

Art. 82. Brak świadomości lub swobody jako wada

Nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Omawiana wada obejmuje dwa stany psychiczne. Ich wystąpienie powoduje wadliwość czynności prawnej.

Pierwszy to **stan braku świadomości**, czyli niemożność rozpoznania znaczenia własnych czynów. Wyłączenie świadomości zazwyczaj jest spowodowane

- ☐ chorobą psychiczną,
- ☐ niedorozwojem umysłowym,
- ☐ zaburzeniami psychicznymi po spożyciu alkoholu,
- ☐ zaburzeniami psychicznymi po spożyciu narkotyków,
- ☐ obłązną chorobą,
- ☐ uwiąznięciem starczym,
- ☐ agonią.

Zaburzenia te nie muszą mieć charakteru trwałego.

Wystarczy, że wystąpią w chwili dokonywania czynności prawnej (np. pod wpływem głodu narkotykowego).

Drugi stan to **brak swobody w wyrażeniu woli**. Będzie on miał miejsce wtedy, **gdy możliwość wolnego wyboru będzie całkowicie wyłączona** (np. osoba siłą zmusza drugą do złożenia podpisu pod umową).

Obowiązek udowodnienia braku świadomości lub swobody.

Spoczywa on na osobie, która powołuje się na wadę oświadczenia woli. Nie wystarczy wykazanie przyczyny powodującej brak świadomości lub swobody (np. choroby psychicznej). Niezbędne jest udowodnienie, że wskutek tej przyczyny osoba nie miała świadomości swojego postępowania lub nie miałby swobody w wyrażeniu swojej woli.

Kto może powołać się na tę wadę?

Osoby posiadające zdolność do czynności prawnych, a więc nie osoby ubezwłasnowolnione całkowicie. Czynność prawna dokonana w stanie wyłączającym świadome lub swobodne wyrażenie woli jest nieważna z mocy prawa. Na nieważność tę może się powołać każdy, kto ma w tym interes prawny.

Najczęściej będzie to osoba, która złożyła wadliwe oświadczenie i chce się uwolnić od jego skutków. Stwierdzenie nieważności jest możliwe nawet po śmierci osoby, która złożyła wadliwe oświadczenie woli (np. na żądanie spadkobierców).

WADY OŚWIADCZENIA WOLI - POZORNOŚĆ

Art. 83. Pozorność jako wada

§ 1. Nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. § 2. Pozorność oświadczenia woli nie ma wpływu na skuteczność odpłatnej czynności prawnej, dokonanej na podstawie pozornego oświadczenia, jeżeli wskutek tej czynności osoba trzecia nabywa prawo lub zostaje zwolniona od obowiązku, chyba że działała w złej wierze.

Za wadliwe oświadczenie woli uznaje się oświadczenie woli złożone drugiej stronie dla pozorów. Chodzi tu o taką sytuację, w której dwie strony dla pozorów dokonują między sobą czynności prawnej (np. zawierają umowę), umawiając się z góry, że nie wywoła ona skutków prawnych. Założeniem jest, że obie strony godzą się na pozorną czynność prawną w celu zmylenia osoby trzeciej.

PRZYKŁAD!

Rodzice dziecka zawierają ugodę przed sądem w sprawie wysokości alimentów w celu spełnienia przez matkę dziecka warunku uzyskania prawa do zasiłku rodzinnego

PRZYKŁAD!

pozorna będzie umowa sprzedaży, w której strony określiły cenę sprzedanego przedmiotu niższą od rzeczywistej.

POZORNOŚĆ MOŻE DOTYCZYĆ:

- ✓ umów
- ✓ jednostronnej czynności prawnej, jeżeli oświadczenie woli jest skierowane do innej osoby za jej zgodą.

POZORNOŚĆ MOŻE OBEJMOWAĆ:

- ✓ całą czynność prawną
- ✓ lub jeden jej składnik.

Pozorne oświadczenie woli jest nieważne już z chwilą jego złożenia z mocy samego prawa. W razie wytoczenia powództwa sąd w wyroku jedynie potwierdzi nieważność czynności prawnej. Na pozorność może powołać się każdy, nawet osoba, która złożyła pozorne oświadczenie woli.

POZORNOŚĆ A DOBRA WIARA

Pozorna czynność jest z mocy prawa nieważna, ale gdy na jej podstawie, osoba trzecia działając w dobrej wierze nabyła prawo lub została zwolniona z obowiązku, to pozorność ta nie ma wpływu na skuteczność tej czynności.

PRZYKŁAD!!

ktoś pozornie przenosi na drugą osobę wierzytelność przysługującą mu przeciwko dłużnikowi, a następnie ta osoba odpłatnie zbywa tę wierzytelność osobie trzeciej; mimo, że pozorna czynność prawna jest nieważna, to nie ma to wpływu na skuteczność nabycia wierzytelności przez osobę trzecią.

WADY OŚWIADCZENIA WOLI - BŁĄD

Art. 84. Błąd jako wada

§ 1. W razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej.

§ 2. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Kolejną wadą oświadczenia woli jest błąd co do treści czynności prawnej. Może się on przejawiać w mylnym przeświadczeniu o stanie faktycznym, które miało wpływ na dokonanie czynności prawnej.

PRZYKŁAD:

Pan Zenon kupił kopię obrazu myśląc że to oryginał.

Orzecznictwo uznaje za błąd także błędne przeświadczenie dotyczące stanu prawnego. Błędem będzie także zwykła pomyłka co do treści oświadczenia woli

PRZYKŁAD:

Pani Genowefa podpisała umowę, w której wpisana była kwota 1000zł. Pani Genowefa mylnie sądziła, że kwota wynosi 100 zł.

Bez względu na to na czym polega błąd, musi on dotyczyć treści czynności prawnej. Wadą oświadczenia woli nie jest błąd dotyczący okoliczności nieuregulowanej w treści czynności prawnej, nawet jeżeli miał on wpływ na jej dokonanie.

PRZYKŁAD:
Pan Marcin kupił działkę budowlaną błędnie sądząc, że pieniędzy wystarczy mu na wybudowanie domu.

UCHYLENIE SIĘ OD SKUTKÓW CZYNNOŚCI PRAWNEJ DOKONANEJ PO WPŁYWEM BŁĘDU

Jest możliwe tylko wówczas, gdy błąd był istotny, tzn. że gdyby składający oświadczenie pod wpływem błędu oceniał sprawę rozsądnie, nie dokonał by czynności prawnej tej treści.

Regułą jest, że czynność prawna będzie polegała na złożeniu oświadczenia woli innej osobie. W takim wypadku dopuszczalne jest powołanie się na błąd przez tego, który takie oświadczenie składa, jeżeli osoba ta:

- ✓ wywołała błąd, choćby nawet bez swej winy,
- ✓ wiedziała o błędzie i nie poinformowała o tym składającego oświadczenie,
- ✓ mogła z łatwością błąd zauważyć.

W przypadku odpłatnych czynności prawnych, (np. darowizny), osoba składająca oświadczenie woli po wpływie błędu, może się na niego powołać nawet wówczas, gdy druga strona nie spowodowała czy wiedziała nie błędzie.

WADY OŚWIADCZENIA WOLI - PODSTĘP, GROŹBA, UCHYLENIE SIĘ OD SKUTKÓW PRAWNYCH BŁĘDU LUB GROŹBY

Art. 86. Podstęp jako wada

§ 1. Jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej.

§ 2. Podstęp osoby trzeciej jest jednoznaczny z podstępem strony, jeżeli ta o podstępie wiedziała i nie zawiadomiła o nim drugiej strony albo jeżeli czynność prawna była nieodpłatna.

Podstęp polega na świadomym wprowadzeniu w błąd osoby która dokonuje czynności prawnej, w celu złożenia przez nią oświadczenia woli o określonej treści. Jest to więc kwalifikowany rodzaj błędu, który wymaga od osoby uciekającej się do podstępu aktywnego i zamierzonego działania, nastawionego na uzyskanie korzystnego dla siebie oświadczenia woli. Za podstęp uważa się także świadome zatajenie określonych informacji, w sytuacji gdy istniał obowiązek ich udzielenia.

W przeciwieństwie do błędu, uchylenie się od oświadczenia woli złożonego w wyniku świadomego wprowadzenia w błąd, nie wymaga aby błąd ten był istotny czy dotyczył treści czynności prawnej. W tym wypadku konieczne będzie natomiast udowodnienie, że wystąpił związek między podstępnym działaniem, a złożeniem oświadczenia woli określonej treści.

KTO MOŻE POSŁUŻYĆ SIĘ PODSTĘPEM?

- ✓ adresat, któremu składane jest oświadczenie woli,
- ✓ osoba trzecia, jeżeli adresat oświadczenia woli o podstępie wiedział i nie poinformował o nim składającego oświadczenie woli lub jeżeli czynność prawna ma charakter nieodpłatny.

Art. 87. Groźba jako wada

Kto złożył oświadczenie woli pod wpływem bezprawnej groźby drugiej strony lub osoby trzeciej, ten może uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia, jeżeli z okoliczności wynika, że mógł się obawiać, iż jemu samemu lub innej osobie grozi poważne niebezpieczeństwo osobiste lub majątkowe.

Kolejną wadą oświadczenia woli jest groźba bezprawna. Osoba, która składa oświadczenie woli pod wpływem groźby bezprawnej może uchylić od skutków prawnych takiego oświadczenia, jeżeli mogła się obawiać, iż jemu lub innej osobie może grozić poważne niebezpieczeństwo osobiste lub majątkowe.

Można powołać się na groźbę, jeżeli jest ona **bezprawna**, tzn. jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Groźba musi być ponadto **poważna**, a więc składający oświadczenie woli pod jej wpływem musi liczyć się z realnym niebezpieczeństwem osobistym lub majątkowym dla niego lub innych osób. Bez znaczenia jest czy groźba pochodzi od adresata oświadczenia woli czy osoby trzeciej.

Art. 88. Uchylenie się od skutków prawnych błędu lub groźby

§ 1. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie.

§ 2. Uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia, a w razie groźby - z upływem roku od chwili, kiedy stan obawy ustał.

Złożenie oświadczenia woli pod wpływem błędu, podstępów lub groźby nie powoduje, że jest ono nieważne od samego początku. **Żeby uznać go za nieważne konieczne jest złożenie przez osobę dokonującą wadliwej czynności prawnej oświadczenia o uchyleniu się od jej skutków prawnych.**

Z chwilą złożenia takiego oświadczenia wadliwa czynność prawna przestaje wywoływać skutki prawne już w momencie jej dokonania, czyli z mocą wsteczną.

Jak wygląda oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych wadliwej czynności?

- ✓ powinno nastąpić na piśmie
- ✓ w piśmie należy podać wszystkie okoliczności złożenia wadliwego oświadczenia woli, a w szczególności na czym błąd, podstęp lub groźba polegała
- ✓ można także złożyć oświadczenie do protokołu sądowego
- ✓ złożenie oświadczenia ustnie powoduje, że w przypadku sporu nie będzie dopuszczalny dowód ze świadków, ani z przesłuchania stron, chyba, że druga strona sporu wyrazi na to zgodę

W razie odstąpienia od umowy z powodu wady oświadczenia woli, odstąpienie to powoduje wygaśnięcie umowy. Jeżeli druga strona umowy nie zgadza się, że czynność prawna dokonana została pod wpływem błędu lub groźby może wystąpić do sądu z powództwem o ustalenie stosunku prawnego. Należy pamiętać, że złożenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub groźby jest ograniczone czasowo.

Oznacza to, że nie jest ono dopuszczalne:

- ✓ po upływie roku od wykrycia błędu,
- ✓ w przypadku groźby, z upływem roku od chwili kiedy to stan obawy ustał.

Na poniższe pytania odpowiedz **PRAWDA** lub **FAŁSZ**.

1. *Pozorność oświadczenia woli nie ma wpływu na skuteczność odpłatnej czynności prawnej, dokonanej na podstawie pozornego oświadczenia, jeżeli wskutek tej czynności osoba trzecia nabywa prawo lub zostaje zwolniona od obowiązku, chyba że działała w złej wierze.*
2. *W razie błędu co do treści czynności prawnej pod żadnym pozorem nie można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli.*

Poprawne odpowiedzi znajdziesz poniżej 😊

Poprawne odpowiedzi:

1) PRAWDA

2) FAŁSZ

JAKIE SĄ SKUTKI WAD?

Jak już ustaliliśmy, różne wady powodują różne skutki. Oświadczenie woli złożone w stanie wyłączającym świadomość jest zawsze nieważne. Nie trzeba go odwoływać ani unieważniać przed sądem. Podobnie jest w wypadku pozorności. W wypadku groźby lub błędu od oświadczenia można się uchylić. Trzeba złożyć jednak oświadczenie woli o uchyleniu się od jego skutków. W wypadku błędu składający ma na to rok od czasu, gdy dowiedział się o błędzie. W wypadku groźby rok, od kiedy stan obawy ustał. Oświadczenie o uchyleniu musi być złożone drugiej stronie na piśmie.

KAZUS

Do majątku rodziny Komorkowskich należał pewien obraz. Zgodnie z tradycją rodzinną, obraz ten miał być namalowany przez wybitnego malarza z XIX w. Ponieważ rodzina Komorkowskich zaczęła mieć kłopoty finansowe, postanowiła obraz ten sprzedać. Zamówiony przez rodzinę rzeczoznawca uznał jednak, że to nie jest obraz wybitnego malarza, a jedynie znacznie mniej uznanego w świecie sztuki twórcy. Obraz został więc sprzedany za o wiele niższą cenę. Kupiło go Muzeum Narodowe (jako obraz mniej znanego twórcy) i natychmiast wystawiło jako dzieło wybitnego malarza. Jak się potem okazało, Muzeum przygotowało znacznie więcej pieniędzy na zakup obrazu (była to kwota odpowiadająca wartości obrazu).

Sprzedawca obrazu, nestor rodu Komorkowskich, pragnie się teraz uchylić od skutków swojego oświadczenia woli. Czy zasadnie?

W przedstawionym stanie faktycznym problemem jest jak najbardziej wystąpienie błędu prawnie doniesłego. Jednak możemy się zastanawiać, czy w takim wypadku rodzina Komorkowskich nie wzięła na siebie ryzyka błędu. Pozostałe przesłanki prawnej doniesłości błędu są jak najbardziej spełnione.

I już na sam koniec, zastanów się nad własnymi przykładami wad oświadczenia woli:

- Podstęp
- Błąd
- Groźba

Nie musisz wysłać mi odpowiedzi. To nie jest praca domowa 😊